

INFORMACIJA za izvještajni period 01.01.-31.03.2024. godine.

SADRŽAJ:

1. Uvod
2. Informacija o sudskim postupcima, u kojima je Država zastupana od strane
Zaštitnika imovinsko pravnih interesa u svojstvu tužene i tužioca, informacija o postupku
prinudne naplate.....
 - 2.1. Uspjeh u sporovima.....
3. Informacija o odlivu sa glavnog računa Državnog trezora, usled uspjeha u
sporovima suprotne strane.....
4. Zaključci.....

1. Uvod

U izvještaju za IV kvartal Zaštitnik je postupio po zaključku Vlade Crne Gore br.08-198 od 29.12.2016. godine, ukazujem na vrste pokrenutih postupaka protiv Države Crne Gore, na problem nedobrovoljnog izvršavanja odluka od strane državnih organa tj. na prinudnu naplatu, te dajem informaciju o odlivu novca sa Glavnog računa Državnog trezora usled uspjeha u sporovima suprotne strane, za period od 01.01.2024. godine do 31.03.2024. godine.

2. Informacija o sudskim postupcima, u kojima se Država pojavljuje u svojstvu tužene i tužioca, zastupana od strane Zaštitnika

- Kao i prethodno i u ovom izvještajnom kvartalu državni organi nastavljaju sa neizvršavanjem donijetih rješenja o nagradama advokatima, vještacima, tumačima i drugim stručnim licima koja učestvuju u sudskim postupcima, na koji način se uvećavaju iznosi na ime troškova prinudne naplate, provizije CBCG, kao i kamate, a na štetu budžeta.

Kako je isticano i ranije, u pitanju su rješenja na ime nagrada advokatima za službene odbrane, vještacima, tumačima i drugim stručnim licima koja učestvuju u postupcima, a od strane tužilaštava i velikog broja sudova se ne pristupa dobrovoljnom izvršavanju istih, usled čega Država trpi štetu na ime uvećanih troškova prinudne naplate i naknada po osnovu provizije CBCG. Potrebno je utvrditi razloge ne postupanja po ovim rješenjima kako bi se našlo rješenje i spriječila šteta koju Država trpi u vidu prinudne naplate i kamata na potraživanja neispunjena o roku.

- Tužbe po osnovu rada i prava iz radnog odnosa i dalje se u najvećem broju podnose protiv Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva odbrane.

U pitanju su sporovi iz rada i po osnovu rada, a radi naknade na ime faktičkog rada, prekovremenog rada, noćnog rada, rada u vrijeme vjerskih i državnih praznika, neiskorišćenih godišnjih odmora, neisplaćenih toplih obroka za avgust mjesec 2008. godine, 2009, 2010. godine, granični-posebni dodatak za avgust mjesec 2008, 2009, 2010. godine, naknadu za putne dnevnice.

Predmetni sporovi i dalje dobijaju epilog pred sudom iako je u pogledu istih do sada utvrđena sudska praksa, na koji način se prouzrokuje dodatni odliv sredstava u vidu sudskih troškova, kamata i troškova prinudne naplate, a u odnosu na koje treba tražiti rješenje u pogrešnom obračunu zarada zaposlenima te nepostupanju obračunskih službi u skladu sa zakonom.

- Državni organi su dužni da dobrovoljno i u paricionom roku postupaju po presudama Upravnog suda Crne Gore, kojim presudama se dosuđuju i **troškovi upravnog spora** kako bi se izbjegla prinudna naplata i dodatno opterećenje budžeta. Međutim, *državni organi i dalje ne uvažavaju ukazivanje Zaštitnika i ne isplaćuju dobrovoljno troškove dosuđene predmetnim presudama.*

- Postupci za utvrđenje prava svojine, naknadu štete na ime faktičke eksproprijacije, naknade štete na ime gubitka ekonomskog interesa zbog trajne nemogućnosti daljeg korišćenja preostalog dijela nepokretnosti usled eksproprijacije, i u ovom kvartalu čine sporove velike vrijednosti. U ovim izvještajnom periodu je isplaćen značajan iznos na ime upravo naknada za ekspropisane nepokretnosti, za potrebe izgradnje/proširenja saobraćajnica širom Crne Gore.
- *Pravo na naknadu troškova prevoza na rad i sa rada* potraživano za period 23.08.2008.-28.02.2015. godine, nije propisano niti jednim zakonom, gledajući od Zakona o radnim odnosima ("Sl. list RCG", br. 010/97 od 02.04.1997, 060/01 od 18.12.2001) pa na dalje. Opšti kolektivni ugovor iz 1995. godine u odredbi člana 29 stav 2 jeste propisivao da će se posebnim, odnosno pojedinačnim kolektivnim ugovorom ili ugovorom o zapošljavanju utvrditi način i visina naknade troškova prevoza na rad i sa rada i to do visine troškova koji ne prelaze visinu cijene prevoznog javnog sredstva, međutim, kasniji Opšti kolektivni ugovori ne propisuju ovo pravo, niti granski kolektivni ugovori za oblast uprave i pravosuđa tretiraju ovu naknadu. Takođe, iz sudske prakse proizilazi da je stupanjem na snagu Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika ("Sl. list RCG", br. 027/04 od 28.04.2004, "Sl. list CG", br. 017/07 od 31.12.2007, 027/08 od 24.04.2008) prestao da važi Zakon o platama u oblasti vanprivrede ("Službeni list SRCG", br. 28/91 i "Službeni list RCG", br. 45/91) u dijelu koji se odnosi na zarade i druga primanja državnih službenika, ali i drugi propisi kojima su uređena pitanja plata, naknada i drugih primanja državnih službenika, kako to proizilazi iz odredbe člana 26. Međutim, pravo na naknadu troškova prevoza na rad i sa rada ne propisuje niti jedan propis nakon stupanja na snagu ovog zakona, pa ni Opšti kolektivni ugovor niti Granski ugovor za oblast uprave i pravosuđa, stoga je Zaštitnik stava da je u pitanju neosnovano potraživanje državnih službenika i namještenika za naknadu troškova prevoza na rad i sa rada za traženi period. Isto nalazi i Ustavni sud Crne Gore u svojim odlukama, a u tom pravcu Zaštitnik upućuje na odredbu člana 3 stav 2 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore. U istom pravcu i zauzeti stav Ustavnog suda Crne Gore ali i načelni pravni stav Vrhovnog suda Crne Gore Su. I br. 77-1/18, koji sud nalazi: "... da u spornom periodu pravo zaposlenog na naknadu troškova prevoza nije izričito bilo tretirano Zakonom o zaradama državnih službenika i namještenika, Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom i Granskim kolektivnim ugovorom za zdravstvenu i socijalnu djelatnost." Ali navodi i sledeće "..., dok se ova odluka bavi samo visinom i načinom isplate priznate naknade." Dakle, proizilazi da je potraživanje naknade na ime troškova prevoza na rad i sa rada državnih službenika i namještenika i zaposlenih na koje se imaju primijeniti odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima neosnovano. Kako je u izvještajnom periodu i pored prethodno elaborirane zakonske regulative vezane za ovo pravno pitanje Viši sud u Podgorici Presudom Gž.br.280/24 od 05.03.2024. godine, potvrdio presudu Osnovnog suda u Danilovgradu P.br.141/22 od 27.12.2023. godine, Zaštitnik je izjavio ustavnu žalbu.
- Pred Javnim izvršiteljem Vladanom Batakom iz Kolašina, po predlogu Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, pokrenut je postupak izvršenja I.br. 195/23, u pravnoj stvari Izvršnog povjerioca Država Crna Gora- Ministarstvo finansija, protiv izvršnog dužnika AD

"Lenka " Bijelo Polje, Industrijska zona, PIB 02004186, radi naplate novčanog potraživanja izvršnog povjerioca u iznosu od 2.321.419,50€. Odnosni javni izvršitelj donio je rješenje o izvršenju, I.br.195/23 od 10.04.2023. godine, radi naplate novčanog potraživanja izvršnog povjerioca, kako na novčanim sredstvima izvršnog dužnika, tako i na nepokretnostima iz LN 392 i LN 4470 KO Bijelo Polje, LN 10 i LN 299 KO Lozna i LN 2313 KO Novi Bar, nakon čega je po rješenju istog izvršitelja, I.br. 195/23 od 03.07.2023.godine pristupljeno postupku izvršenja u predmetu I.br. 633/23 koji se vodi kod Javnog izvršitelja Dejana Čogurića iz Bijelog Polja, a koji postupak izvršenja je ranije započet, u pravnoj stavri izvršnog povjerica DOO "Mikro" u stečaju iz Bijelog Polja, protiv izvršnog dužnika AD "Lenka" Bijelo Polje, Industrijska zona, PIB 02004186. Dana 05.03.2024.godine, Privredni sud Crne Gore, donio je rješenje IP.br. 367/23, kojim se odbija prigovor izvršnog dužnika izjavljen na rješenje javnog izvršitelja Vladana Bataka iz Kolašina, I.br. 195/23 od 10.04.2023. godine. U predmetima Javnog izvršitelja Vladana Bataka sada postupa izvršitelj Ivan Sekuić iz Bijelog Polja, kojem izvršitelju smo se odmah obratili za dostavljanje povratne informacije, a što je zatraženo i od Javnog izvršitelja Dejana Čogurića iz Bijelog Polja, za predmet I.br. 633/23. Potraživanje Države Crne Gore je potraživanje čije se namirenje zahtijeva prema Planu reorganizacije, AD "Lenka" Bijelo Polje, a koje potraživanje je utvrđeno osnovnim i pravosnažnim presudama koje Zaštitnik pokušava kontinuirano da naplati od kraja decembra 2019.godine. U konkretnom, pravosnažnim Rješenjem Privrednog suda Crne Gore, St.br.169/15 od 30.06.2016. godine, potvrđeno je usvajanje Plana reorganizacije stečajnog dužnika AD "Lenka" Bijelo Polje, Industrijska bb, od 20.04.2016.godine, tim Planom pod tačkom 8" - pregled prijavljenih potraživanja, sa pregledom utvrđenih i osporenih potraživanja, podjelom na klase i isplatne redove, te pregledom osporenih potraživanja, pod tačkom "**Treći isplatni red (strana 19)**" klasifikovano je potraživanje Ministarstva finansija Crne Gore u ukupnom iznosu od 2.321.119,86€ od čega je priznato potraživanje u iznosu od 644.614,86€, a osporeno potraživanje u iznosu od 1.676.505,00€. U dijelu pod tačkom 12 "NAČIN I DINAMIKA IZMIRENJA POVJERILACA" pod tačkom 4 (strana 27) konstatovano je da se: -do kraja 2016.godine planira izmiriti 611.120,01€ potraživanja iz III isplatnog reda, - do kraja 2017.godine planira izmiriti 1.374.186,01 € potraživanja iz III isplatnog reda I to procentualno svim povjeriocima; - do kraja 2018.godine planira izmiriti 119.718,00€ potraživanja iz III isplatnog reda to procentualno svim povjeriocima, - do kraja 2019.godine planira izmiriti 119.718,00€ priznatih potraživanja iz III isplatnog reda i dio osporenih potraživanja ukoliko ih bude i to procentualno po dospijeću, uzimajući u obzir dužinu trajanja sudskih postupaka. Preostali dio priznatih potraživanja od 119.724,00€ i preostali dio osporenih potraživanja (ukoliko ih bude) društvo je planiralo da podmiri do kraja 2020. godine. Navedenim planom priznato potraživanje Države Crne Gore u iznosu od 644.614,86€ je potraživanje na osnovu pravosnažne i izvršne presude Privrednog suda u Bijelom Polju, P.br.24/14 od 27.02.2014. godine, sa obračunatom zakonskom zateznom kamatom od 02.12.2013. godine do dana otvaranja stečaja. Zaštitnik je tokom 2014.godine inicirao postupak prinudne naplate iznosa koji je dosuđen navedenom pravosnažnom presudom, međutim, nad AD "Lenka" Bijelo Polje je otvoren stečaj rješenjem Privrednog suda u Podgorici, St.br.169/15 i postupak izvršenja je obustavljen. *Potraživanje u iznosu od 1.676.504,78 € i u iznosu od 300,00€ na ime troškova parničnog postupka je potraživanje koje je bilo osporeno u postupku stečaja St.br.169/15, za koje je*

zakonski zastupnik Države Crna Gora, kao stečajnog povjerioca, bio upućen zaključkom Privrednog suda Crne Gore da pokrene parnicu radi utvrđivanja osnovanosti istog i koje potraživanje je u sudskom postupku utvrđeno kao osnovano pravosnažnom i izvršnom presudom Privrednog suda Crne Gore P. br. 126/16 od 13.04.2017. godine. Predmet odnosnog spora je bila obaveza po osnovu kredita odobrenih od strane Međunarodne banke za obnovu i razvoj, dobijenih po osnovu Sporazuma o zajmu br.1614-ZU i br.2340 Y/VII, a koja sredstva je AD "Lenka" Bijelo Polje dobila preko Investicione Banke Titograd, pravnog prethodnika Montenegro banke shodno Ugovoru o investicionom kreditu br. 1614-YU-IBT-B-8 od 15.06.1983. i Aneksu od 15.06.1983 i Ugovora o davanju kredita br.2340-IBT-B-1 od 10.02.1986. godine.

AD "Lenka" Bijelo Polje, nije postupala po navedenom i potvrđenom Planu reorganizacije, a što potvrđuje i Akt Ministarstva finansija br.06-6528/1 od 11.12.2019. godine, a to nije učinio ni na poziv zakonskog zastupnika Države kao izvršnog povjerioca, RZ br.627/15 od 09.12.2019. godine. Obzirom na odredbu iz člana 171 st. 2 Zakona o stečaju, prema kojoj je rješenjem suda potvrđeni Plan reorganizacije izvršna isprava, a kako AD "Lenka" Bijelo Polje, nije postupala po navedenom i potvrđenom Planu reorganizacije, a to nije učinio ni na poziv zakonskog zastupnika izvršnog povjerioca, od 09.12.2019. godine, odnosno nije ispunjavao obaveze prema Državi Crna Gora-Ministartvu finansija, ovdje izvršnom povjeriocu u iznosu od 644.617,00 € koje su dospjele, obzirom je ukupan iznos priznatih potraživanja III isplatnog reda iznosio 1.733.346,01€, a Planom je bilo predviđeno da će se sva potraživanja III isplatnog reda u 2016., 2017. i 2018.godini isplatiti u ukupnom iznosu od 2.105.024,00€, to je iznos od 644.617,00 € dospio za isplatu, dok je iznos od 1.676.504,78 € i iznos od 300,00€, utvrđen pravosnažnom i izvršnom presudom Privrednog suda Crne Gore, P.br.126/16 od 13.04.2017. godine, dospio za isplatu dana 09.12.2019. godine, od kada je ista i izvršna, to zakonski zastupnik izvršnog povjerica je u izvršavanju svoje zakonom date obaveze zastupanja Države i zaštite njenih imovinskih interesa i realizovanja potraživanja dosuđenih odlukama navedenih sudskih instanci, podnio predlog za donošenje rješenja o izvršenju nadležnom Javnom izvršitelju i o navedenom informisano Ministarstvo finansija kroz akt Zaštitnika IZ broj 6840/19 od 31.01.2020. godine.

Javni izvršitelj Dejan Čogurić je povodom odnosnog predloga donio rješenje o izvršenju I.br. 2467/2019 od 10.02.2020. godine, protiv kojeg je izvršni dužnik AD "Lenka" Bijelo Polje, preko punomoćnika izjavio prigovor, koji prigovor je Privredni sud Crne Gore **usvojio** i Rješenjem Privrednog suda Crne Gore Ip. br. 349/20 od 05.06.2020. godine ukinuo rješenje javnog izvršiteja Dejana Čogurića, I.br. 2467/2019 od 10.02.2020. godine, obustavio izvršenje u cjelini i ukinuo sprovedene izvršne radnje, sa razloga jer **"nijesu ispunjeni uslovi za realizaciju Plana reorgaizacije"**. O navedenom je informisano Ministarstvo finansija. Zaštitnik je podnio inicijativu VDT-u za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti iz razloga jer je smatrao da je Privredni sud Crne Gore navedenu odluku zasnovao na nedozvoljenim raspolaganju izvršnog dužnika, povodom koje inicijative Vrhovno državno tužilaštvo nije podiglo traženi pravni lijek. Nadalje, Zaštitnik je u 2022. godini ponovo aplicirao za podnošenje predloga za izvršenje povodom kojeg predloga je Javni izvršitelj Ivan Sekulić iz Bijelog Polja donio rješenje o izvršenju I.br. 303/22, od 03.03.2022. godine, protiv kojeg rješenja je izvršni dužnik takođe izjavio prigovor, koji prigovor je ponovo usvojen rješenjem Privrednog suda Crne Gore Ip.br. 379/22, od 02.12.2022. godine, ukinuto rješenje Javnog izvršitelja Ivan Sekulić iz Bijelog Polja I.br. 303/22, od 03.03.2022. godine, obustavljeno

izvršenje u cjelini i ukinute sprovedene izvršne radnje jer navodno **“Plan reorganizacije nije dospio za izvršenje”**. Protiv navednog rješenja Zaštitnik je podnio zahtjev za otklanjanje nepravilnosti koji je odbačen rješenjem Privrednog suda CG I.br. 103/22, od 09.02.2023. godine, a rješenjem istog suda I.br. 134/23, od 17.11.2023. godine odbijen je prigovor izvršnog povjerioca izjavljen protiv rješenja tog suda I.br. 103/22, od 09.02.2023. godine, kao neosnovan.

Po mišljenju Zaštitnika, a o čemu su Ministarstvo kao i Vlada Crne Gore više puta informisani kroz kvartalne i godišnje izvještaje Zaštitnika, u pitanju je svojevrsna opstrukcija od strane izvršnog dužnika, podržana kroz više odluka Privrednog suda Crne Gore sa različitim pravnim staovovima za istu pravnu i činjeničnu stvar, u naplati potraživanja Države Crne Gore u iznosu od 2.321.419,50€. Međutim, kao što je u uvodu navedeno, sada je u toku postupak izvršenja određen rješenjem o izvršenju Javnog izvršitelja Vladana Bataka, I.br. 195/23, koji postupak je preuzeo Javni izvršitelj Ivan Sekulić, a kako je pred Javnim izvršiteljem Dejanom Čogurićem iz Bijelog Polja ranije započet postupak izvršenja I.br. 633/23, u pravnoj stvari izvršnog povjerioca DOO “Mikro” u stečaju iz Bijelog Polja, protiv izvršnog dužnika “Lenka” Bijelo Polje, radi naplate potraživanja tog izvršnog povjerioca u iznosu od 221.139,54€ na ime glavnog duga, te iznosa od 230,00€ na ime troškova izvršnog postupka, 221,14€ na ime troškova bankarske provizije, i iznosa od 1.658,55€ na ime nagrade za rad javnog izvršitelja, u kojem postupku je određeno izvršenje takođe na nepokretnostima iz LN 392 KO Bijelo Polje, 4470 KO Bijelo Polje, LN 299 i 10 KO Lozna I LN 2313 KO Novi Bar, i u kojem postupku je izvršena procjena nepokretnosti iz LN 392 i 4470 KO Bijelo Polje, u iznosu od 2.200.000,00€, to je rješenjem Javnog izvršitelja Vladana Bataka iz Kolašina I.br.195/23 od 03.07.2023. godine pristupljeno tom postupku izvršenja. U toku je postupak po zahtjevu Zaštitnika za otklanjanje nepravilnosti učinjenih u postupku izvršenja koji se vodi kod Javnog izvršitelja Dejana Čogurića iz Bijelog Polja, u predmetu I.br. 633/23, kao i po prigovoru izjavljenom na rješenje o utvrđivanju tržišne vrijednosti nepokretnosti tog Izvršitelja I.br. 633/23 od 20.02.2024. godine.

Zaštitnik izražava opravdanu sumnju da će u odnosnom postupku izvršenja izvršni povjerilac DOO “Mikro” u stečaju iz Bijelog Polja (*koji je moguće povezano lice sa izvršnim dužnikom*) za iznos svog potraživanja od skoro 230.000,00€ uzeti predmetnu imovinu koja je procijenjena na 2.200.000,00€ (*što je moguće na trećoj prodaji*) i na taj način osujetiti Državu Crnu Goru da naplati svoje dvadeset puta veće potraživanje u iznosu od 2.321.419,50€, to je Zaštitnik predložio da Ministarstvo finansija u što kraćem roku razmotri navedenu informaciju, informiše Vladu i da jasan stav za dalje postupanje Zaštitniku u skladu sa odredbom iz člana 54 Zakona o državnoj imovini: **da li** da Država Crna Gora kao izvršni povjerilac koji je pristupio postupku izvršenja koji se vodi kod Javnog izvršitelja Dejana Čogurića iz Bijelog Polja, u predmetu I.br. 633/23, da ponudu za kupovinu nepokretnosti iz LN 392 i 4470 KO Bijelo Polje i eventualno i drugih nepokretnosti koje su predmet izvršenja, za dio svog potraživanja (*jer se na drugoj prodaji nepokretnost može prodati i za cijenu od 50% od procijenjene vrijednosti*), na koji način bi Država namirila dio svog potraživanja i bila u obavezi da prvom povjeriocu DOO “Mikro” u stečaju, isplati iznos njegovog potraživanja.

Potrebno je i da Ministarstvo finansija pribavi informaciju Uprave prihoda Crne Gore da li je firma “Mikro” DOO u stečaju iz Bijelog Polja stečajni dužnik prema Državi Crnoj Gori i u kojem iznosu, kako bi se eventualno razmorila i mogućnost prebijanja njihovog potraživanja

prema "Lenka" DOO iz Bijelog Polja, u odnosu na potraživanje koje Država Crna Gora ima prema njima. **U konkretnom je neophodno urgentno postupanje.**

- Bitno je istaći da državni organi blagovremeno postupaju i izjašnjavaju se Zaštitniku, što je značajan pomak u odnosu na prethodni period i indifirentno držanje državnih organa u odnosu na traženja Zaštitnika za izjašnjenjima i dokumentacijom.
- Zaštitnik pokreće postupke prinudne naplate troškova po osnovu pravosnažnih i izvršnih presuda i rješenja (*parničnih, krivičnih i prekršajnih*), koji iznosi se evidentiraju na poseban podračun, a na troškove sastava Predloga za izvršenje u iznosu koji propisuje Advokatska tarifa, zavisno od glavnog duga, kao i troškovi u kojima uspije Država, a s obzirom na primjenu odredbe iz člana 152b Zakona o parničnom postupku, pa je na dan 31.03.2024. godine Zaštitnik naplatio iznos od **42.593,15€**.

2.1 Uspjeh u sporovima

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.44/14-07, po tužbi privrednog subjekta COFIS DOO Eksport-Import za trgovinu i usluge Beograd, protiv tužene Države Crne Gore i Vojne ustanove mornaričko-tehnički zavod Sava Kovačević Tivat u likvidaciji, koja se vodila pred Privrednim sudom Crne Gore, Apelacioni sud Crne Gore presudom od 04.12.2023. godine potvrdio je odbijajuću presudu Privrednog suda Crne Gore, kojom je odbijen tužbeni zahtjev privrednog društva iz Beograda za isplatu iznosa od 1.449.201,58€. Kako je ista presuda u jednom dijelu ukinuta i vraćena na ponovni postupak o parničnim troškovima odlučiće prvostepeni sud.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.3651/19, po tužbi privrednog subjekta Rockspark LTD, društvo osnovano u skladu sa propisima Republike Maršalska ostrva, protiv tužene Države Crne Gore, Viši sud u Podgorici je Presudom Gž.br.4961/23 od 02.02.2024. godine potvrdio odbijajuću presudu kojom je odbijen tužbeni zahtjev tog privrednog društva za isplatu iznosa od 6.675.110,09€, kao i iznos na ime zakonske zatezne kamate od 2.394.627,16€, kao neosnovan. Državi su dosuđeni troškovi parničnog postupka u iznosu od 31.050,00€.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.355/23, po tužbi privrednog subjekta NRT Partners LTD Seyshelles, protiv tužene Države Crne Gore/Uprave carina, Privredni sud je donio rješenje kojim se smatra da je tužba povučena, a predmet tužbenog zahtjeva je naknada štete u iznosu od 1.479.200,00€, sa kamatom od 13.05.2022. godine, za oduzetu robu, cigare u Luci Bar, a nakon što je Zaštitnik tražio od tužioca da dostavi aktorsku kauciju jer se radi o nerezidentnom pravnom licu uz primjenu odredbe člana 137 Zakona o međunarodnom privatnom pravu te ukazivanje sudu da je potrebno da tužilac dostavi izvod iz registra Sejšela kao dokaz da je tužilac registrovan u formi ovjerenog prevoda od strane tumača. Tužilac nije postupio po traženju Zaštitnika i na sledećem zakazanom ročištu nije pristupio usled čega se smatra da je tužba povučena.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.551/19-17, po tužbi Petra Junkovića iz Ulcinja, protiv tužene Države Crne Gore, kao drugotužene, Viši sud u Bijelom Polju je po žalbi Zaštitnika preinačio prvostepenu usvajajuću presudu na način što je u odnosu na Državu Crnu Goru odbio tužbeni zahtjev tužioca za isplatu iznosa od 30.880.00€ sa zakonskom zateznom kamatom od podnošenja tužbe do konačne isplate na ime nezakonito oduzeto zemljište, kao neosnovan. Državi su dosuđeni troškovi parničnog postupka u iznosu od 600,00€.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.666/22, po tužbi Kljajić Milene iz Berana Viši sud u Bijelom Polju je preinačio i odbio tužbeni zahtjev, koji je glasio na utvrđenje o postojanju pravnog odnosa tužilje i Tehnostara doo iz Berana te da je ista kupoprodajom stekla **svojinu na dva stana**, dok je odbijen i tužbeni zahtjev kojim je tužilja tražila da se utvrdi da Država nije imala pravo da na predmetnim stanovima odredi privremenu mjeru i stavi zabranu raspolaganja. Državi su dosuđeni troškovi parničnog postupka u iznosu od 300,00€.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.128/2023, po tužbi Husnije Šabotića iz Plava, protiv tužene Države Crne Gore, usvajajuća presuda Osnovnog suda u Plavu preinačena na način da je tužbeni zahtjev tužioca za isplatu iznosa od 9.087.86€ sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do konačne isplate na ime neisplaćenih primanja iz radnog odnosa za period

08.11.2018. godine do 31.12.2019. godine, odbijen kao neosnovan. Sud je odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.509/22, po tužbi Mlađena Sošića iz Mojkovca, potvrđena je presuda Osnovnog suda u Bijelom Polju, kojom je odbijen tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od **8.859,43€**, sa kamatom u iznosu od **2.972,42€** kao naknade za odvojeni život tužioca za period 01.11.2014. godine do 01.03.2022. godine, kao i tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od **4.438,00€** i zakonske kamate u iznosu od **1.482,68€**, na ime troškova prevoza radi posjete porodici. Državi dosuđeni troškovi parničnog postupka u iznosu od 500,00€.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.36/21, po tužbi Rada Rakonjca iz Bijelog Polja, protiv Države Crne Gore, koji se vodio pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju, presudom Višeg suda u Bijelom Polju od 15.01.2024. godine, potvrđena je odbijajuća presuda, kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužioca za isplatu iznosa od **5.787,00€**, na ime neisplaćene otpremine u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa u Upravi prihoda i carina-Podgorica. Sud je kao prethodno pitanje raspravio postojanje učinjene diskriminacije prema tužiocu i zaključio da isti nije bio diskriminisan. Državi dosuđeni troškovi postupka u iznosu od 750,00€.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.3369/18, po tužbi privrednog društva Drvoimpex-Standard iz Podgorice, Osnovni sud u Podgorici odbio je tužbeni zahtjev tog privrednog društva koje je potraživalo štetu u iznosu od **1.066.419,00€** sa zakonskom zateznom kamatom, kao i zahtjev za isplatu izmakle koristi, na ime nezakonitog rada zaposlenih službenika u Ministarstvu finansija i Upravi za nekretnine. Državi su dosuđeni troškovi parničnog postupka u iznosu od 2.550,00€. Postupak je nastavljen po žalbi tužioca pred Višim sudom u Podgorici.

U parničnom predmetu P.br.378/22, pokrenutom po tužbi Lidije Jovović iz Podgorice, protiv Države Crne Gore, potvrđena je prvostepena odluka kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužilje na ime naknade štete za rad u međuresornoj komisiji za praćenje realizacije Nacionalnog programa za zaštitu potrošača 2010-2012. godinu u iznosu od **15.699,30€** te iznos od **12.359,72€** na ime zakonske zatezne kamate. U pitanju je period 19.05.2011.-11.06.2014. godine. Zaštitnik je u prethodnom kvartalnom izvještaju za period 01.10.-31-12-2023- godine detaljno elaborirao problematiku ove vrste sporova, njihov značajan broj i visoke iznose potraživanja koja proističu iz istih.

U parničnom predmetu P.br.1092/22, pokrenutom po tužbi deset tužilaca, protiv Države Crne Gore, potvrđena je prvostepena odluka kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužilaca na ime naknade za prekovremeni rad u iznosu od **65.692,39€** te iznos od **21.532,37€** na ime zakonske zatezne kamate. U pitanju je period 06.08.2014.-22.02.2022. godine. Tužiocima su dosuđeni troškovi parničnog postupka u iznosu od **4.579,37€**.

U parničnom predmetu poslovne oznake P.br.594/21, po tužbi Države Crne Gore, protiv Opštine Budva, koja se vodi pred Osnovnim sudom u kotoru, presudom Višeg suda u Podgorici od 01.02.2024. godine, ukinuta je presuda kojom je usvojen tužbeni zahtjev DRžave za naknadu iznosa od **29.250.000,00€**, na ime Garancije plaćanja sa zakonskom zateznom kamatom od 27.12.2019. godine, zatim iznos od **58.500,00€** na ime plaćene provizije CBCG otpremine sa zakonskom

zateznom kamatom od 27.12.2019. godine. Ukinutom presudom je bio odbijen protivtužbeni zahtjev kojim je Opština Budva tražila da se utvrdi da ne postoji pravo Države Crne Gore na naplatu traženih iznosa. Postupak je vraćen prvostepenom sudu u Kotoru na ponovni postupak.

3. Informacija o odlivu sredstava sa Glavnog državnog računa trezora, usled uspjeha u sporovima u kojima je tužena Država Crna Gora

Prema podacima Ministarstva finansija, Direktorata Državnog trezora, u periodu od 01.01.2024. do 31.03.2024. godine, po osnovu izvršnih presuda te rješenja o izvršenju u odnosu na nepostupljena rješenja, fakture, a u odnosu na organe koje po članu 53 Zakona o državnoj imovini zastupa Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore, sa Glavnog računa Državnog trezora, isplaćeno je **6.032.317,22€**.

U nastavku su Tabela sa podacima o naplaćenom iznosu sa Glavnog državnog računa trezora za I kvartal 2024. godinu, u odnosu na budžetske jedinice koje po članu 53 Zakona o državnoj imovini zastupa Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore, kao i Tabela postignutog uspjeha Zaštitnika u sporovima pred sudom za isti kvartal, dok je tabelarni prikaz odliva po svakom organu ponaosob prikazan na strani 16 Izvještaja.

Odliv novca	2024. godina	Uspjeh Zaštitnika	2024. godina
I kvartal	6.032.317,22€	I kvartal	12.061.646,2€
II kvartal		II kvartal	
III kvartal		III kvartal	
IV kvartal		IV kvartal	

U ovom kvartalnom izvještajnom periodu značajan odliv je evidentan kod Uprave za saobraćaj i to od 2.126.181,99€ te Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine iznos od 594.292,36€. U pitanju je, pored prinudne naplate pravosnažnih i izvršnih presuda, u najvećem dijelu prinudna naplata po osnovu rješenja Javnih izvršitelja donesenih na osnovu pravosnažnih i izvršnih rješenja Uprave za katastar i državnu imovinu u postupcima eksproprijacije nepokretnosti za potrebe izgradnje i proširenja saobraćajnica na teritoriji Crne Gore.

U I kvartalu 2024. godine Zaštitnik je ukupno primio **1325** tužbi kojima su pokrenuti parnični postupci pred Osnovnim sudovima u Crnoj Gori, Privrednim sudom Crne Gore i Vrhovnim sudom Crne Gore. Od ukupnog broja primljenih tužbi, kancelarija Zaštitnika u Podgorici je primila 735 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Podgorici, Nikšiću, Cetinju i Danilovgradu i Privrednim sudom Crne Gore*), kancelarija u Kotoru 173 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Kotoru, Herceg Novom, Baru i Ulcinju*), kancelarija u Bijelom Polju 417 tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju, Kolašinu, Beranama, Pljevljima, Žabljaku, Plavu i Rožajama*).

U sve tri kancelarije zaprimljeno je 28,6% više novih tužbi u odnosu na prethodni kvartal.

Zaštitnik je primio i postupao u predmetima izvršenja u ukupnom broju **2758** (*odnosi se na prigovore i predloge za izvršenje*), postupao u pokrenutim upravnim postupcima pred nadležnim PJ-Uprave za katastar i državnu imovinu, Komisijama za povraćaj i obeštećenje, kao i sporovima pred Upravnim sudom u ukupnom broju **309** (*od kog broja u kancelariji Podgorica 115, kancelarija u Bijelom Polju 60 i kancelarija u Kotoru 134*), u kojim postupcima je izjavljivao žalbe, davao potrebna izjašnjenja i podnosio tužbe Upravnom sudu Crne Gore, 8% više u odnosu na prethodni kvartal.

Zaštitnik vodi upisnik raznih građanskih predmeta koji broji za I kvartal 2024. godine ukupan broj **653** (*od kog broja u kancelariji Podgorica 282, kancelarija u Bijelom Polju 286 i kancelarija u Kotoru 86*), što je za 10% više u odnosu na prethodni kvartal.

Zaštitnik je na zahtjev državnih organa koje zastupa u drugom kvartalu dao **20** pravnih mišljenja iz različite vrste pravne problematike.

Zaštitnik je formirao ukupno **402** predmeta iz oblasti zaštitničke uprave.

4. ZAKLJUČCI

1. *Kao i u prethodnim kvartalima i u ovom kvartalu odliv sredstava sa računa budžeta se pretežno odnosi na presudama dosuđena potraživanja iz radnog odnosa, koja vrsta sporova protiv Države Crne Gore je najzastupljenija i dalje. Posledica ovakvog stanja je u ne primjenjivanju zakonskih propisa prilikom obračuna zarada i naknada zarada, što je konstantni i za sada nerešivi problem, iako Zaštitnik na isto ukazuje u svojim izvještajima. S tim u vezi, budžetske jedinice su dužne da potraživanja svojih zaposlenih, koja su u skladu sa zakonom, Opštim kolektivnim ugovorom i Granskim kolektivnim ugovorom, a kako to proizilazi i iz sudske prakse u predmetima iz istog činjeničnog i pravnog osnova, obračunaju i isplate, obračun vrše na vrijeme i u skladu sa zakonskom obavezom i spriječe štetu koju budžet trpi u vidu sudskih troškova, pripadajućih kamata i troškova u postupcima izvršenja.*
2. *Državni organi su dužni da u cilju smanjenja troškova postupka, postupaju blagovremeno po računima i fakturama, pravosnažnim sudskim presudama i rješenjima.*
3. *Potrebno je da državni organi zadužuju svoje zaposlene da postupke iz radnih odnosa rješavaju pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova, zaključuju sporazume u predmetima iz radnih odnosa u kojima je već ustanovljena sudska praksa, a u cilju izbjegavanja sudskih troškova.*

CRNA GORA
ZAŠTITNICA IMOVINSKO PRAVNIH INTERESA

Bojana Ćirović

